

Яценко А.Л., Горпинюк О.П.

СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

В сучасному світі однією з цілей вивчення іноземних мов є можливість її використання в побудові комунікації з представниками різних країн та культур світу, тобто комунікативні та соціокультурні компетенції відіграють надзвичайно важливу роль. Здобуття комунікативних та соціокультурних компетенцій здобувачами вищої освіти передбачає необхідність мати певні навички використання основних видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, письмо, мовлення), соціокультурні знання та розуміння базових соціокультурних понять та контекстів країн, мова яких вивчається. Це включає підвищення рівня володіння іноземною мовою, ознайомлення зі звичаями, правилами, нормами поведінки, реаліями побуту, країнознавчими знаннями, мистецтвом, літературою та ін. Через обмеженість кількості годин, що відводяться на предмет “Іноземна мова” в неспеціалізованих закладах вищої освіти, а також вимог щодо виконання навчальної програми для кожної спеціальності, неможливо досягти найвищого рівня володіння мовою всіма здобувачами вищої освіти, зважаючи на різний рівень знання мови, з яким вони починають навчання у вищому навчальному закладі, як і неможливо глибоко ознайомитися з іншомовною культурою. Тому можна говорити лише про створення бази, на основі якої формується бажання самостійно продовжувати розвивати та підвищувати комунікативні та соціокультурні компетенції. Це передбачає активізацію творчої та пошукової діяльності здобувачів вищої освіти, що позитивно впливає на мотивацію вивчення іноземної мови професійного спрямування та здобуття освіти в цілому.

Реалізація розвитку комунікативних та соціокультурних компетенцій у здобувачів вищої освіти повинно відбуватися на заняттях іноземної мови паралельно з виконанням навчальної програми шляхом використання додаткових навчальних матеріалів, які враховують рівень володіння мовою слухачами. Необхідно відзначити ще один важливий аспект здобуття соціокультурних компетенцій, а саме – виховний аспект, спрямований на розвиток толерантності та гуманізму, що є вкрай важливо в сучасних реаліях.

Однією з стратегій розвитку комунікативних та соціокультурних компетенцій у студентів непрофільних вузів може бути організація гуртка, який своєю діяльністю сприятиме як вдосконаленню рівня володіння іноземною мовою, у тому числі професійного спрямування, так і розширенню соціокультурних компетенцій. Зустрічі учасників гуртка можуть проходити у форматі офлайн чи онлайн залежно від безпекової ситуації в країні. Практика участі студентів у підготовці та проведенні гуртка на кафедрі іноземних мов ВНМУ продемонструвала свою ефективність у розвитку таких компетенцій. Крім того, студенти мають можливість долучатися онлайн до подій, пов’язаних з підвищенням рівня володіння англійською мовою, які проводять міжнародні організації, такі як Американський Дім, Британська Рада та інші, а саме семінари, лекції, зустрічі, обговорення, тощо. Для цього викладачі кафедри іноземних мов

постійно слідкують за анонсами на відповідних сайтах та надсилають інформацію здобувачам вищої освіти, заохочуючи їх брати участь у таких подіях.

Перелічені стратегії розвитку комунікативних та соціокультурних компетенцій в процесі викладання іноземних мов здобувачам вищої освіти непрофільних вузів можуть стати вагомим стимулом подальшого самостійного вивчення та вдосконалення іноземної мови.